

**טיפים לסוף שנת המס
מיסוי שוק ההון – חלק ג'
קרנות נאמנות**

**אבי נוימן, רו"ח (משפטן)
קסלמן וקסלמן רואי חשבון – PriceWaterHouseCoopers**

כמעט מבלי לשים לב, בעוד אנו מעכלים את רפורמת המס הגדולה שרקמה עור וגידים בשנת 2003 על תיקוניה השונים, צצה לה רפורמת מס חדשה שעומדת בפתחו לקראת השנה החדשה. רפורמת המס החדשה נועדה בעיקרה ליצור אחידות בשיעורי המס החלים על המכשירים הפיננסיים השונים בשוק ההון. בסקירה המובאת בפניכם בחמישה חלקים נציג טיפים חשובים לקראת סוף שנת המס 2005 והערכות לקראת שנת 2006. ככלל, הסקירה מיועדת למשקיעים יחידים, אלא אם נאמר אחרת בגוף המאמר. בחלק השלישי מובאת בפניכם סקירה על מיסוי קרנות נאמנות.

- **מעבר קרנות מעורבות לקרנות פטורות בשנת 2006** – עם כניסתה לתוקף של רפורמת המס החדשה יבוטל למעשה משטר המס שחל על קרנות מעורבות וכל קרן נאמנות מעורבת תהפוך החל משנת המס 2006 לקרן נאמנות פטורה. משטר המס שיחול על קרן נאמנות פטורה יהא זהה לדין החל כיום לפיו הקרן עצמה הינה פטורה ממס על כל הכנסותיה ואילו המשקיע בקרן יחויב במס בעת פידיון היחידה או קבלת רווחים ממנה. המעבר מקרן נאמנות מעורבת לקרן פטורה לא תקים חבות מס על בעלי היחידות בקרן בעת המעבר. שיעור המס שיחול על מימוש רווחים מפידיון יחידות הקרן בעתיד יהא 20% (גם על רווחים מלפני 2006 שבגינם משטר המס שהיה חל על בעלי היחידה בקרן מעורבת היה 15%).
- **מעבר קרנות חייבות לקרנות פטורות** – יתכן ובמקרים מסויימים, על פי שיקולי מנהלי קרנות חייבות ובהתאם לאפשרות הקיימת בחוק, יבוצע גם מעבר של אותן קרנות לקרנות פטורות. ואולם, בניגוד למעבר של קרנות מעורבות לקרנות פטורות במקרה כזה תבוצע מכירה רעיונית של כל נכסי הקרן החייבת ביום המעבר (קרי ביום 30.12.05) ואילו לבעלי היחידות יחושב מחיר היחידה ותאריך הרכישה ערב הפיכתה של הקרן לקרן פטורה.
- **מכירה רעיונית של קרנות נאמנות** – בהתאם לרפורמה תתאפשר גם מכירה רעיונית במהלך חודש דצמבר של קרנות פטורות או מעורבות. לגבי כאלו המחזיקים בקרנות פטורות, אין טעם בביצוע מכירה רעיונית שכן שיעור המס בשנת 2006 יקטן מ- 25% לשיעור מס של 20%. לעומת זאת לגבי קרנות מעורבות אשר תעבורנה אוטומטית למשטר מס של קרן פטורה יש מקום לבחון מכירה רעיונית ערב שינוי הסטטוס של הקרן וזאת בהתאם לאופי השקעותיה של הקרן. ככלל, לגבי קרנות מעורבות שקליות סולידיות אשר הסיכון בהן לירידת ערך הוא נמוך קיימת כדאיות בביצוע המכירה הרעיונית בכפוף לתשואה האלטרנטיבית שהמשקיע יכול להשיג על פני המס המשולם מוקדם יותר ממועד פידיון היחידה בפועל.
- **קיצוז הפסדים** – שימו לב כי החל משנת 2006 יהיה ניתן לקזז כנגד רווחים מקרן נאמנות פטורה שתמומש בשנת מס זו הן הפסדים מניי"ע ישראלים והן הפסדים מניי"ע זרים (כאלו שנוצרו בשנת 2006). לפיכך יש מקום במקרים מסויימים לדחות הן מימושם של ני"ע ישראלים או זרים והן מימושן של קרנות פטורות (גם כאלו שהיו במשטר מס קודם של קרנות מעורבות). במקביל, לגבי משקיעים שנוצרו להם הפסדים מהשקעה בקרנות מעורבות (ערב הפיכתן לפטורות), יש מקום לבחון דחיית מימוש הפסדים אלו בפועל לשנת 2006 שכן אז ניתן יהיה לקזז את ההפסד כנגד רווחים מניי"ע ישראלים וזרים ואף הטבת המס המגולמת תהא בשיעור של 20% (חלף הטבת מס בשיעור של 15% במימוש הפסד כיום).

- **השקעה בקרנות נאמנות חלף השקעה במכשירים פיננסיים** – לאלו מבין המשקיעים, המעוניינים בהשקעה באפיקים שקליים או ני"ע נסחרים בתחלופה גבוהה, מומלץ לבחון בשנה הקרובה השקעה בקרנות נאמנות פטורות חלף השקעה במישרין באותם אפיקים. השקעה בקרנות אלו תאפשר בידי המשקיע מנגנון של דחיית חבות המס על אותם אפיקי השקעה, וזאת עד למועד פידיון היחידות בקרן, על אף שבמקרים מסויימים שיעור המס בעת פידיון היחידות עשוי להיות גבוה יותר (כגון: אפיקי השקעה שאינם צמודים).
- **השקעה בני"ע זרים באמצעות קרנות חייבות** – חלף השקעה בקרנות נאמנות פטורות המתמחות בני"ע זרים, ניתן לבחון השקעה בקרן נאמנות חייבת המשקיעה בני"ע זרים. קיימות בשוק מספר קרנות חייבות ותיקות אשר עדיין מגלמות בתוכן הפסדים מני"ע זרים שטרם קוזזו, כך שלמעשה הקרן אינה משלמת מס על רווחיה כל עוד לא קוזזו הפסדיה בהתאם להוראות החוק. מיותר לציין, כי ברמת המשקיע רווח מפידיון יחידות בקרן נאמנות חייבת אינו חייב במס.
- **השקעה בקרנות נאמנות חלף השקעה בפיקדונות** – לחברות שנוצרו להן בעבר הפסדים מני"ע, מומלץ לבחון השקעה בקרנות נאמנות שקליות חלף השקעה בפיקדונות (בשנת 2006 – קרנות שקליות פטורות), שכן הפסדים כאמור יהיו ניתנים לקיזוז רק כנגד רווחים מני"ע ולא כנגד ריבית. ביצוע ההשקעה בקרנות נאמנות תאפשר קיזוז אותם הפסדים מני"ע כנגד רווחים מפידיון היחידות בקרן, בעוד שהשקעה ישירה בפיקדונות לא תאפשר קיזוז אותם הפסדים מני"ע כנגד הכנסות הריבית.
- **מכירה רעיונית של קרנות נאמנות** – שימו לב, כי חברות שהוראות חוק התיאומים חל בקביעת הכנסתן ותיק ההשקעות שלהן כולל קרנות נאמנות שנרכשו עוד בשנת 2003, תדרשנה לבצע מכירה רעיונית של הקרן ליום 31 בדצמבר 2005 בהתאם להוראות החוק. לפיכך, מומלץ לחברות להיערך בהתאם ולבחון את השפעת המכירה הרעיונית הצפויה בסוף שנה זו על הכנסתה החייבת של החברה.

אבי נוימן, רואה חשבון ומשפטן הינו שותף במחלקת המסים של קסלמן וקסלמן – PWC.
האמור במאמר זה הינו על דעת הכותב בלבד ואין לראות בו חוות דעת או המלצה מקצועית.